

370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet

a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 17. pontjában,

a 60. § (1) bekezdése és a 2. melléklet tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdés *a)* pontjában, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 95. § *c)* pontjában,

a 60. § (2) bekezdése és a 3. melléklet tekintetében a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. § (1) bekezdés *a)* pontjában

kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdése szerinti feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET¹

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet szabályozza a (2) bekezdésben meghatározott szervezetek belső kontrollrendszerét és belső ellenőrzési tevékenységét.

(2)² E rendelet hatálya kiterjed

*a)*³ az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 3. §-ában felsoroltakra az állam és a törvény által az államháztartás központi alrendszerébe sorolt köztestületek kivételével,

b) a térségi fejlesztési tanács munkaszervezetére,

*c)*⁴

*d)*⁵ a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetekre – a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 7/J. § (1) bekezdésének a hatálya alá tartozó köztulajdonban álló gazdasági társaságok, valamint a Magyar Nemzeti Bank és annak felügyelete alá tartozó gazdasági társságok kivételével – és

e) jogszabály alapján a költségvetési szervek belső kontrollrendszerére és belső ellenőrzésére vonatkozó szabályokat alkalmazó más szervre, szervezetre.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

*a)*⁶ *belső ellenőr*: költségvetési szervnél teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatott vagy polgári jogi jogviszony keretében belső ellenőrzési tevékenységet ellátó személy;

b) *belső ellenőrzés*: független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és

módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát;

c) *belső ellenőrzési vezető*: a költségvetési szerv belső ellenőrzési egységének vezetője, ha a költségvetési szervnél egy fő látja el a belső ellenőrzést, akkor a belső ellenőrzést ellátó személy;

d)⁷

e) *bizonyosságot adó tevékenység*: belső ellenőrzési tevékenység, amelynek során a belső ellenőr objektív értékelést nyújt egy adott folyamatról, rendszerről, eljárásról, és az ellenőrzési program végrehajtása során tett megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat ellenőrzési jelentésbe foglalja;

f) *ellenőrzés lezárása*: egy adott ellenőrzés akkor tekinthető lezártnak, ha az ellenőrzési jelentést (vagy annak kivonatát) az ellenőrzést végző költségvetési szerv vezetője megküldte az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység részére (illetve annak, akire vonatkozóan megállapítást vagy javaslatot tartalmaz);

g) *eredményesség*: annak követelménye, hogy a kitűzött célok – az elfogadott módosításokat, változó körülményeket figyelembe véve – megvalósuljanak, a tevékenység tervezett és tényleges hatása közötti különbség a lehető legkisebb mértékű legyen, vagy a tényleges hatás legyen kedvezőbb a tervezettnél;

h)⁸

i) *gazdaságosság*: annak követelménye, hogy az erőforrások felhasználásához kapcsolódó kiadás vagy ráfordítás az elérhető legkisebb legyen, a jogszabályban meghatározott vagy általánosan elvárható minőség mellett;

j) *hatékonyság*: annak követelménye, hogy az előállított termékek, nyújtott szolgáltatások, az ellátott feladat más eredményének értéke, vagy az azokból származó bevétel a lehető legnagyobb mértékben haladja meg a felhasznált erőforrásokhoz kapcsolódó kiadásokat vagy ráfordításokat;

k) *intézkedési terv*: az ellenőrzési javaslatok alapján az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység által készített intézkedések végrehajtásának ütemezése a végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével;

l)⁹ *kockázatelemzés*: objektív módszer az ellenőrizendő területek kiválasztására, mely meghatározza a költségvetési szerv tevékenységében és belső kontrollrendszerében rejlő kockázatokat;

m)¹⁰ *integrált kockázatkezelési rendszer*: olyan folyamat alapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomán követését;

n)¹¹ költségvetési szerv vezetője:

na) központi költségvetési szerv esetén a központi költségvetési szerv első számú vezetője, minisztérium esetén a miniszter vagy a miniszter döntése alapján a közigazgatási államtitkár,

nb)¹² helyi önkormányzat esetén a jegyző, főjegyző, társulás esetén a társulási megállapodásban meghatározott önkormányzat jegyzője, térségi fejlesztési tanács esetén a térségi fejlesztési tanács munkaszervezetének vezetője,

nc)¹³

nd)¹⁴ helyi önkormányzati költségvetési szerv és nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv esetén annak vezetője,

o) lezárt ellenőrzési jelentés: a belső ellenőr által elkészített, az ellenőrzött szervezettel egyeztetett, az elfogadott észrevételek átvezetésével véglegzésre került és aláírt ellenőrzési jelentés;

p) magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardok: az államháztartásért felelős miniszter által kialakított hazai standardok, amelyek a nemzetközi belső ellenőrzési standardokkal összhangban meghatározzák az államháztartási belső ellenőrzés céljai eléréséhez szükséges tevékenységek és eljárások során alkalmazandó alapelveket;

q) nemzetközi belső ellenőrzési standardok: a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete által kiadott és az államháztartásért felelős miniszter által közzétett iránymutatások, amelyek segítik meghatározni a belső ellenőrzés céljai eléréséhez szükséges tevékenységeket és eljárásokat, valamint viszonyítási alapot adnak a belső ellenőrzési tevékenység eredményeinek értékeléséhez;

r)¹⁵ tanácsadó tevékenység: a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határozza meg anélkül, hogy a vezetői felelősséget a belső ellenőr magára vállalná;

s) utóellenőrzés: az intézkedések nyomon követése érdekében elrendelt ellenőrzés, amelynek célja, hogy a belső ellenőrzés bizonyosságot szerezzen az elfogadott intézkedések végrehajtásáról, vagy arról a tényről, hogy ha az ellenőrzött szerv, illetve az ellenőrzött szervezeti egység vezetője nem, vagy nem az elfogadott intézkedésnek megfelelően hajtja végre az intézkedéseket, továbbá meggyőződni arról, hogy a végrehajtott intézkedésekkel a megállapított kockázat ténylegesen megszűnt vagy a kockázati tűréshatár alá csökkent;

t) vizsgálatvezető: a belső ellenőrzési vezető által kijelölt, az adott ellenőrzés irányításáért felelős személy.

u)¹⁶ szervezeti integritást sértő esemény: minden olyan esemény, amely a szervezetre vonatkozó szabályoktól, valamint a jogszabályi keretek között a költségvetési szerv vezetője és az irányító szerv által meghatározott szervezeti célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működéstől eltér.

II. FEJEZET¹⁷

BELSŐ KONTROLLOK

3. A költségvetési szervek belső kontrollrendszere

3. § A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő

a) kontrollkörnyezet,

b)¹⁸ integrált kockázatkezelési rendszer,

c) kontrolltevékenységek,

d) információs és kommunikációs rendszer, és

e) nyomon követési rendszer (monitoring)

kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

4. § A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

a) a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,

b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,

c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és

d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

5. § (1)¹⁹ A költségvetési szervek belső kontrollrendszerét – a szervezeti sajátosságok figyelembevételével az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók alkalmazásával kell kialakítani és működtetni.

(2) A belső kontrollrendszer fejlesztése során figyelembe kell venni az államháztartási külső ellenőrzést, kormányzati szintű ellenőrzést végző szervek és a belső ellenőrzési tevékenységet végzők által megfogalmazott ajánlásokat és javaslatokat.

6. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

a)²⁰ világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,

b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,

c)²¹ meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,

d) átlátható a humánerőforrás-kezelés,

e)²² biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése.

(2)²³ A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

(2a)²⁴ A költségvetési szerv vezetője rendszerezi a költségvetési szerv folyamatait, kijelöli a folyamatok működésében részt vevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általános felelősséget viselő vezető beosztású személyt (a továbbiakban: folyamatgazda).

(3) A költségvetési szerv vezetője köteles elkészíteni és rendszeresen aktualizálni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát, amely a költségvetési szerv működési folyamatainak szöveges, táblázatokkal vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amely

tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

(4)²⁵ A költségvetési szerv vezetője köteles szabályozni a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét.

(4a)²⁶ A szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje tartalmazza:

- a) a bejelentett kockázatok és események előzetes értékelésének módszertanát,
- b) a bejelentés kivizsgálásához szükséges információk összegyűjtésének módját,
- c) az érintettek meghallgatásának eljárási szabályait,
- d) a vonatkozó dokumentumok átvizsgálásának szabályait,
- e) a szervezeti integritást sértő események elhárításához szükséges intézkedéseket,
- f) az alkalmazható jogkövetkezményeket,
- g) a bejelentő szervezeten belüli védelmére, illetve elismerésére, valamint a vizsgálat eredményéről való tájékoztatására vonatkozó szabályokat és
- h) a szervezeti integritást sértő események bekövetkezésének megelőzésére kialakított eljárási szabályokat.

(5)²⁷ A költségvetési szerv vezetőjének felelőssége olyan belső kontrollrendszer kialakítása, amely minden tevékenységi kör esetében alkalmas az etikai értékek és az integritás érvényesítésének biztosítására.

(6)²⁸ A költségvetési szerv vezetője a belső kontrollrendszer koordinálására belső kontroll felelőst jelölhet ki. Belső ellenőr belső kontroll felelősnek nem jelölhető ki. Ha van a szervezetnél kijelölt integritás tanácsadó, akkor a belső kontroll felelős és az integritás tanácsadó közötti együttműködést és feladatmegosztást egyértelműen meg kell határozni. A belső kontroll felelős feladata a költségvetési szerv vezetője és a folyamatgazdák támogatása a belső kontrollrendszer kialakításában és fejlesztésében.

7. § (1)²⁹ A költségvetési szerv vezetője köteles integrált kockázatkezelési rendszert működtetni.

(2)³⁰ Az (1) bekezdésben előírt tevékenység során fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében rejlő és szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, továbbá meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok végrehajtása folyamatos nyomon követésének módját.

(3)³¹ Az integrált kockázatkezelési rendszer magában foglalja a jogszabályban előírt kockázatkezelési kötelezettségeket, amelynek működtetése során figyelembe kell venni az ágazati útmutatókat is.

(4)³² A költségvetési szerv vezetője az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelőst jelöl ki. Belső ellenőr szervezeti felelősnek nem jelölhető ki. Ha a költségvetési szerv integritás tanácsadót foglalkoztat, akkor az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálásával kapcsolatos feladatokat az integritás tanácsadó látja el.

(5)³³ A folyamatgazdáknak együtt kell működniük az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására kijelölt szervezeti felelőssel.

8. § (1)³⁴ A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(2)³⁵ A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését, különösen az alábbiak vonatkozásában:

a) a döntések dokumentumainak elkészítése (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),

b) a döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,

c) a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése, valamint

d) a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvezetés és beszámolás).

(3) Az (2) bekezdés a), c) és d) pontjában felsorolt tevékenységek feladatköri elkülönítését biztosítani kell.

(4) A költségvetési szerv vezetője köteles a költségvetési szerv belső szabályzataiban a felelősségi körök meghatározásával legalább az alábbiakat szabályozni:

a) engedélyezési, jóváhagyási és kontrolleljáráások,

b) a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés,

c) beszámolási eljárások.

9. § (1)³⁶ A költségvetési szerv vezetője olyan információs és kommunikációs rendszert alakít ki és működtet, amely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

(2)³⁷ Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak, pontosak és összehasonlíthatóak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

10. §³⁸ A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből állhat.

4. Vezetői nyilatkozat a belső kontrollrendszer működéséről

11. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles az 1. melléklet szerinti nyilatkozatban értékelni a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének minőségét.

(2)³⁹ A költségvetési szerv vezetője a nyilatkozatot az éves költségvetési beszámolóval együtt küldi meg az irányító szervnek. A fejezetet irányító szerv vezetője a tárgyévet követő év április 30-áig megküldi az államháztartásért felelős miniszternek az általa vezetett költségvetési szervekre vonatkozó nyilatkozatot és az irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervekre vonatkozó nyilatkozatok másolatát. A nyilatkozat elektronikus aláírással ellátva elektronikusan is megküldhető.

(2a)⁴⁰ A helyi önkormányzati költségvetési szerv vezetője a nyilatkozatot az éves költségvetési beszámolóval együtt küldi meg az irányító szerv vezetőjének. A vezetői nyilatkozatot a polgármester a zárszámadási rendelet tervezetével együtt terjeszti a képviselő-testület elé.

(3)⁴¹ Ha a megtett nyilatkozat és a zárszámadással kapcsolatosan elvégzett ellenőrzések eredménye között ellentmondás áll fenn, a költségvetési szerv vezetője az ellentmondás okairól – az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül – írásban beszámol az irányító szerv vezetőjének. Az irányító szerv vezetője – ha a beszámolást nem tartja elfogadhatónak – a költségvetési szerv vezetőjét intézkedési terv készítésére kötelezi.

(4) Ha a költségvetési szervnél év közben változás történik a szerv vezetője személyében, vagy a költségvetési szerv átalakul, megszűnik, a távozó vezető, illetve az átalakuló, megszűnő költségvetési szerv vezetője köteles az 1. mellékletet az addig eltelt időszak vonatkozásában kitölteni, és az új vezetőnek, illetve a jogutód költségvetési szerv vezetőjének átadni, aki azt saját nyilatkozatához mellékeli.

5. A költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témakörében előírt továbbképzési kötelezettsége

12. § (1)⁴² A költségvetési szerv vezetője vagy az általa írásban kijelölt személy két évente a belső kontrollrendszer témakörében az államháztartásért felelős miniszter által meghatározott továbbképzésen vesz részt. A költségvetési szerv vezetője a továbbképzésen való részvételre – a költségvetési szerv gazdasági vezetője vagy belső ellenőrzési vezetője kivételével – a költségvetési szerv valamely vezető állású munkatársát, a belső kontroll felelőst vagy az integritás tanácsadót jelölheti ki. A költségvetési szerv vezetője a részvételt az irányító szerv vezetője felé a tárgyév december 31-ig igazolja.

(2) A költségvetési szerv gazdasági vezetője két évente köteles a belső kontrollrendszerek témakörben az államháztartásért felelős miniszter által meghatározott továbbképzésen részt venni. A részvételt a költségvetési szerv vezetője december 31-éig igazolja.

(2a)⁴³ A gazdasági vezető átmeneti vagy tartós akadályoztatása és a gazdasági vezetői álláshely megüresedése esetén a gazdasági vezető helyettesítő, továbbá a gazdasági vezető feladatainak ellátására kijelölt személy akkor köteles a (2) bekezdés szerinti továbbképzésen részt venni, ha a gazdasági vezető feladatait legalább egy évig folyamatosan ellátja.

(3)⁴⁴ Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak az adott évben azon személyekre, akiket július 1-je után bíznak meg vezetői feladattal. A tárgyév június 30-a után megbízott, az (1) és (2) bekezdés alapján képzésre kötelezett személyek a kinevezésüket követő évben kötelesek első alkalommal az (1) és (2) bekezdés szerinti képzési kötelezettségüket teljesíteni.

6. Az intézkedési tervvel kapcsolatos előírások külső ellenőrzés esetén

13. § (1)⁴⁵ Ezen alcím alkalmazásában külső ellenőrzés az Európai Számvevőszék, az Európai Bizottság, az Állami Számvevőszék, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal), az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, a Magyar Államkincstár, az irányító szerv, illetve az általuk megbízott más személyek által végzett ellenőrzés.

(2) Az intézkedési terv elkészítéséért, végrehajtásáért és a megtett intézkedésekről történő beszámolásért az ellenőrzött, valamint a javaslattal érintett szerv, illetve szervezeti egység vezetője felelős.

(3)⁴⁶ Az intézkedési terv tartalmára vonatkozóan a 45. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Irányító szerv által végzett ellenőrzés esetén az intézkedési terv elkészítésére és egyeztetésére vonatkozóan a 45. §-ban meghatározottakat kell alkalmazni.

(4) Az ellenőrzött, valamint a javaslattal érintett szerv, illetve szervezeti egység vezetője a külső ellenőrzést végzők részére a külön jogszabályban vagy annak hiányában az általuk meghatározott módon és határidőre számol be az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról.

(5) Irányító szerv által végzett ellenőrzés esetén az ellenőrzött szerv, szervezeti egység vezetője az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtására, legfeljebb egy alkalommal – a határidő lejártát megelőzően – határidő, illetve feladat módosítást kérhet az ellenőrzést végző költségvetési szerv vezetőjétől. A kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról az ellenőrzést végző költségvetési szerv vezetője – a belső ellenőrzési vezető véleményének kikérésével – dönt, és erről tájékoztatja az ellenőrzött szerv, szervezeti egység vezetőjét, az ellenőrzött szerv belső ellenőrzési vezetőjét és az ellenőrzést végző szerv belső ellenőrzési vezetőjét is.

14. § (1) A költségvetési szerv vezetője gondoskodik a külső ellenőrzések koordinációjáról és éves bontásban nyilvántartást vezet a külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról a 47. § (2) bekezdése szerinti tartalommal. A költségvetési szerv vezetője ezen feladatot átruházhatja bármely szervezeti egység vezetője részére.

(2)⁴⁷ A költségvetési szerv vezetője az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartás alapján a tárgyévet követő év január 31-ig beszámol a fejezetet irányító szerv vezetőjének és a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetőjének.

(3)⁴⁸ Minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetében a költségvetési szerv vezetője a tárgyévben végzett, 13. § (1) bekezdése szerinti külső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról a 47. § (3) bekezdése szerinti beszámolójában tájékoztatja a Hivatal elnökét.

III. FEJEZET⁴⁹

BELSŐ ELLENŐRZÉS

7. A költségvetési szervek belső ellenőrzése

15. §⁵⁰ (1) A költségvetési szerv vezetője biztosítja a belső ellenőrzés működési feltételeit.

(2) A költségvetési szerv vezetője a belső ellenőrzési tevékenységet szervezeti egység létrehozásával biztosítja, amely közvetlenül a költségvetési szerv vezetőjének alárendelve végzi a munkáját. Ha a belső ellenőrzési szervezeti egység kialakítása a költségvetési szerv számára a költségvetési szerv tevékenységének jellege, mérete és összetétele alapján aránytalan terhet jelent, és a belső ellenőrzési feladatok ellátását nem befolyásolja hátrányosan, – az irányító szerv vezetőjének jóváhagyásával – egy fő belső ellenőr is elláthatja.

(3) Belső ellenőrzési vezetőnek az nevezhető ki, aki jogszabályban meghatározott, legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. Az öt éves szakmai gyakorlatra vonatkozó követelményt akkor is alkalmazni kell, ha egy fő látja el a belső ellenőrzési tevékenységet.

(4) Központi költségvetési szervek esetében a fejezetet irányító szerv egyes ellenőrzési jogosítványait átruházhatja a középírányító szervre az annak irányítása alá tartozó költségvetési szervek tekintetében.

(5) Az Áht. 10. § (4a) és (4b) bekezdésében meghatározottak szerint gazdasági szervezettel nem rendelkező központi költségvetési szervek belső ellenőrzését a gazdasági szervezetének feladatait ellátó költségvetési szerv, vagy a fejezetet irányító szerv által kijelölt szerv végzi. Ettől eltérni csak a fejezetet irányító szerv vezetőjének írásos jóváhagyásával lehet.

(6) A központi költségvetési szerv belső ellenőrzési egysége írásbeli megállapodás alapján belső ellenőrzési feladatot a költségvetési szerv vezetőjének irányítása alá tartozó költségvetési szervnél is elláthat.

(7) Ha egy központi költségvetési szerv gazdasági szervezete feladatainak ellátására törvény vagy kormányrendelet egy másik központi költségvetési szervet jelöl ki, a belső ellenőrzését is a kijelölt költségvetési szerv látja el.

(8) Gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerv vezetőjének irányítása alá tartozó költségvetési szervnél írásbeli megállapodás alapján belső ellenőrzési feladatot az irányító szerv gazdasági szervezetének feladatait ellátó költségvetési szerv belső ellenőrzési egysége is elláthat.

(9) A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat, az önkormányzatok társulása, és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek belső ellenőrzési feladatait a képviselő-testület, illetve a társulási tanács döntése alapján elláthatja

a) az irányító szerv által foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban alkalmazott vagy polgári jogi szerződés keretében foglalkoztatott belső ellenőr;

b) a társulás által foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban alkalmazott vagy polgári jogi szerződés keretében foglalkoztatott belső ellenőr.

(10) A közös hivatalt alkotó önkormányzatok képviselő-testületeinek döntése alapján a belső ellenőrzést a közös hivatal jegyzője alakítja ki.

(11) A helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat, az önkormányzatok társulása, és az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek belső ellenőrzési feladatait a képviselő-testület, illetve a társulási tanács döntése alapján elláthatja központilag egy, kijelölt költségvetési szerv belső ellenőrzési szervezeti egysége is.

(12) A gazdasági szervezettel nem rendelkező önkormányzati költségvetési szerv belső ellenőrzését a gazdasági szervezetének feladatait ellátó költségvetési szerv, vagy az irányító szerv által kijelölt szerv látja el.

(13) Az a belső ellenőr, aki az (5), (6), (7), (8), (11) vagy a (12) bekezdés alapján egy másik központi vagy önkormányzati költségvetési szerv belső ellenőrzését is ellátja, ennél a szervnél az irányító (vagy az általa kijelölt) szerv vagy törvényi, kormányrendeleti kijelölés alapján a költségvetési szerv gazdasági szervezeti feladatait ellátó költségvetési szerv belső ellenőrként ugyanarra a területre vonatkozóan az előző vizsgálatot követő egy éven belül nem végezhet ellenőrzést.

16. §⁵¹ (1) A belső ellenőrzési tevékenység ellátása részben vagy egészben – az e rendeletben meghatározott feltételekkel – külső szolgáltató bevonásával is biztosítható.

(2) A központi költségvetési szerv belső ellenőrzési tevékenységének teljes kiszervezése a fejezetet irányító szerv vezetőjének írásos jóváhagyásával történhet, amelyhez minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetében a Hivatal elnökének előzetes véleményét is ki kell kérni. A gazdasági szervezettel rendelkező központi költségvetési szerv – a kiszervezés mellett – legalább 1 fő belső ellenőrt alkalmaz foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban. Ettől eltérni csak a fejezetet irányító szerv vezetőjének írásos jóváhagyásával lehet, amelyhez minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetében a Hivatal elnökének előzetes véleményét is ki kell kérni.

(3) Ha a minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda belső ellenőrzését külső szolgáltató bevonásával végzik, az ezzel kapcsolatos szerződés megkötéséhez ki kell kérni a Hivatal elnökének előzetes véleményét. A Hivatal elnöke a szerződéstervezet kézhezvételét

követő 8 napon belül értesíti álláspontjáról a minisztériumot, valamint a Miniszterelnöki Kormányirodát. Ha a Hivatal elnökétől a fenti határidő alatt nem érkezik észrevétel, ezt akként kell tekinteni, hogy a Hivatal elnöke a szerződés megkötésével egyetért.

(4) A belső ellenőrzési vezető jogosult

a) ideiglenes kapacitás kiegészítés vagy

b) speciális szakértelem szükségessége

esetén külső szolgáltató bevonására javaslatot tenni a költségvetési szerv vezetőjének.

(5) Ha a belső ellenőrzési tevékenység ellátásába részben vagy egészben külső szolgáltatót vonnak be, a külső szolgáltató minősített adat megismerésére csak abban az esetben jogosult, ha a külső szolgáltató megfelel a jogszabályokban meghatározott, minősített adat védelmére vonatkozó előírásoknak.

(6) A belső ellenőrzési tevékenység (1) bekezdés szerinti megszervezésére vonatkozó írásbeli megállapodásban rendelkezni kell a 22. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott tevékenységek és köteleességek ellátásának módjáról, valamint az alvállalkozó bevonásának lehetőségéről, illetve annak feltételeiről.

(7) Az (1)–(4) bekezdés szerint, megállapodás alapján belső ellenőrzést végző személynek – azon, a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint a szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező személyek kivételével, akik szakmájukat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel határon átnyúló szolgáltatás keretében kívánják gyakorolni – meg kell felelnie a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételeknek, azzal, hogy a külső szolgáltató által kijelölt belső ellenőrzési vezetőnek legalább ötéves, jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.

(8) A (7) bekezdést nem kell alkalmazni akkor, ha a külső szolgáltató bevonásának indoka olyan speciális szakértelem szükségessége, amellyel a belső ellenőr képzettsége és szakmai tapasztalata ellenére nem rendelkezik, mert ahhoz elengedhetetlen valamely más szakma, szakterület ismerete is.

(9) Ha a központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, a helyi nemzetiségi önkormányzat, az önkormányzatok társulása, és az irányításuk alá tartozó költségvetési szerv a belső ellenőrzési tevékenység ellátására külső szolgáltatót is igénybe vesz, a költségvetési szerv belső ellenőrei kötelesek a külső szolgáltatóval és a külső szolgáltató által kijelölt személyekkel együttműködni. A külső szolgáltató vezetője a költségvetési szerv belső ellenőrei felett utasítási joggal nem rendelkezik.

17. § (1)⁵² A belső ellenőrzést végző személy munkáját a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a belső ellenőrzési vezető által – az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési kézikönyv minta alkalmazásával – kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végzi.

(1a)⁵³ Ha a költségvetési szerv belső ellenőrzését az irányító szerve, az irányító szerv által kijelölt vagy törvény, kormányrendelet által gazdasági szervezetének feladatai ellátására kijelölt szerv látja el, az ellátott szervre vonatkozóan külön belső ellenőrzési kézikönyvet nem kell készíteni. Az irányító szerv vagy a kijelölt szerv vezetője által az ellátott szerv vezetőjének

egyetértésével jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv tartalmazza a (2) bekezdésben meghatározottakat az ellátott költségvetési szerv vonatkozásában is.

(2) A belső ellenőrzési kézikönyv tartalmazza:

- a) a bizonyosságot adó és a tanácsadó tevékenységre vonatkozó eljárási szabályokat;
- b) a belső ellenőrzés hatáskörét, feladatait és céljait meghatározó belső ellenőrzési alapszabályt;
- c) a tervezés megalapozásához alkalmazott kockázatelemzési módszertan leírását;
- d) az ellenőrzési dokumentumok formai követelményeit, az alkalmazott iratmintákat;
- e) az ellenőrzési megállapítások hasznosításának nyomon követését;
- f) az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén alkalmazandó eljárást.

(3) A belső ellenőrzési vezető és a belső ellenőrök a belső ellenőrzési tevékenységet az államháztartásért felelős miniszter által kiadott etikai kódex figyelembevételével végzik.

(4) A belső ellenőrzési vezető köteles a belső ellenőrzési kézikönyvet rendszeresen, de legalább két évente felülvizsgálni, és a – jogszabályok, módszertani útmutatók változásai, illetve egyéb okok miatt – szükséges módosításokat átvezetni.

8. A szervezeti és funkcionális függetlenség elemei, valamint az összeférhetlenségre vonatkozó előírások

18. § A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezet tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi, jelentéseit közvetlenül neki küldi meg.

19. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles biztosítani a belső ellenőrök funkcionális függetlenségét, különösen az alábbiak tekintetében:

- a) az éves ellenőrzési terv kidolgozása, kockázatelemzési módszerek alapján és soron kívüli ellenőrzések figyelembevételével;
- b) az ellenőrzési program elkészítése és végrehajtása;
- c) az ellenőrzési módszerek kiválasztása;
- d) következtetések és ajánlások kidolgozása, ellenőrzési jelentés elkészítése;
- e) a belső ellenőr bizonyosságot adó ellenőrzési és a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közétett belső ellenőrzési standardokkal összhangban lévő tanácsadási tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába nem vonható be.

(2) A belső ellenőr nem vehet részt a költségvetési szerv operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában, különösen az alábbiakban:

- a) a költségvetési szerv működésével kapcsolatos döntések meghozatala, ide nem értve a 21. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat;
- b) a költségvetési szerv bármely végrehajtási vagy irányítási tevékenységében való részvétel;

c) pénzügyi tranzakciók kezdeményezése, vagy jóváhagyása, vagy kötelezettség vállalása, a belső ellenőrzési egységre vonatkozókon kívül;

d) a szervezet bármely, nem a belső ellenőrzési egység által alkalmazott munkatársa tevékenységének irányítása, kivéve, ha ezek a munkatársak szakértőként segítik a belső ellenőröket;

e) belső szabályzatok elkészítése, a belső ellenőrzésre vonatkozókon kívül;

f) intézkedési terv elkészítése, a belső ellenőrzésre vonatkozókon kívül.

(3) A belső ellenőrnek tevékenysége során függetlennek, külső befolyástól mentesnek, pártatlannak és tárgyilagosnak kell lennie.

(4) A belső ellenőrzést végző személy, szervezeti egység vagy szervezet tevékenységének tervezése során önállóan jár el, ellenőrzési terveit kockázatelemzésre alapozva és a soron kívüli ellenőrzések figyelembevételével állítja össze.

(5) A vizsgálatvezető az ellenőrzési programot szakmai megítélésének megfelelően állítja össze.

(6) A belső ellenőr önállóan állítja össze a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentést.

20. § (1)⁵⁴ A belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési vezető tekintetében összeférhetlenség áll fenn és ezért nem vehet részt bizonyosságot adó tevékenységben, ha

a) az ellenőrzött szerv, valamint szervezeti egység vezetőjének vagy alkalmazottjának a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója;

b) korábban az ellenőrzött szerv, valamint szervezeti egység – ide nem értve a belső ellenőrzési egységet – tevékenységében részt vett, a jogviszony megszűnésétől számított egy éven belül;

c) az ellenőrzéssel érintett szakterülettel vagy szervezettel közös, illetve kapcsolódó program vagy feladat végrehajtásában közreműködött, a program lezárását, illetve a feladat elvégzését követő egy éven belül, valamint az ellenőrzött időszak tekintetében, amikor az ellenőrzött területen tevékenységet végzett;

d) fejezeti szintű belső ellenőrzési tevékenysége során olyan szervezetet ellenőrizne, amely vezetőjének munkáltatói jogköre alá tartozott, a jogviszony megszűnésétől számított egy éven belül;

e) az adott bizonyosságot adó tevékenység tárgyilagos lefolytatása tőle egyéb okból nem várható el.

(2) A belső ellenőrök olyan folyamatok tekintetében is végezhetnek tanácsadó tevékenységet, ahol korábban felelős szerepük volt. A tanácsadó tevékenység független egy esetleg később elrendelt ellenőrzéstől.

(3) Az összeférhetlenségről a belső ellenőrzési vezető, a belső ellenőrzési egység vezetőjének személyét érintő összeférhetlenség esetén a költségvetési szerv vezetője, az összeférhetlenség okának tudomására jutásától számított 10 napon belül határoz. A döntés meghozataláig az ellenőrt, illetve a belső ellenőrzési egység vezetőjét az összeférhetlenséggel összefüggésben az adott ellenőrzésben való részvétel alól fel kell menteni.

9. A belső ellenőrzés feladata

21. § (1) A belső ellenőrzés tevékenysége kiterjed az adott szervezet minden tevékenységére, különösen a költségvetési bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásnak a vizsgálatára.

(2) A belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenysége körében ellátandó feladata:

a) ⁵⁵ elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszer kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;

b) elemezni, vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megővését és gyarapítását, valamint az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valóságosságát;

c) a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében, valamint a költségvetési szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;

d) nyilvántartani és nyomon követni a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

(3) A bizonyosságot adó tevékenységet az alábbi ellenőrzési típusok szerint kell ellátni:

a) a szabályszerűségi ellenőrzés arra irányul, hogy az adott szervezet vagy szervezeti egység működése, illetve tevékenysége megfelelően szabályozott-e, és érvényesülnek-e a hatályos jogszabályok, belső szabályzatok és vezetői rendelkezések előírásai;

b) a pénzügyi ellenőrzés célja az adott szervezet, program vagy feladat pénzügyi elszámolásainak, valamint az ezek alapjául szolgáló számviteli nyilvántartások ellenőrzése;

c) a rendszerellenőrzés keretében az egyes rendszerek kialakításának, illetve működésének átfogó vizsgálatát kell elvégezni;

d) a teljesítmény-ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az adott szervezet által végzett tevékenységek, programok egy jól körülhatárolható területén a működés, illetve a forrásfelhasználás gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen valósul-e meg;

e) az informatikai ellenőrzés a költségvetési szervnél működő informatikai rendszerek megfelelőségére, megbízhatóságára, biztonságára, valamint a rendszerben tárolt adatok teljességére, megfelelőségére, szabályosságára és védelmére irányul.

(4) A tanácsadó tevékenység keretében ellátható feladatok lehetnek különösen:

a) vezetők támogatása az egyes megoldási lehetőségek elemzésével, értékelésével, vizsgálatával, kockázatának becslésével;

b) pénzügyi, tárgyi, informatikai és humánerőforrás-kapacitásokkal való ésszerűbb és hatékonyabb gazdálkodásra irányuló tanácsadás;

c) a vezetőség szakértői támogatása a kockázatkezelési és szabálytalanságkezelési rendszerek és a teljesítménymenedzsment rendszer kialakításában, folyamatos továbbfejlesztésében;

d) tanácsadás a szervezeti struktúrák racionalizálása, a változásmenedzsment területén;

e) konzultáció és tanácsadás a vezetés részére a szervezeti stratégia elkészítésében;

f) javaslatok megfogalmazása a költségvetési szerv működése eredményességének növelése és a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében, a költségvetési szerv belső szabályzatainak tartalmát, szerkezetét illetően.

(5) Fejezetet irányító szerv esetén az (1)–(4) bekezdésben meghatározott feladatokon túl a belső ellenőrzési szervezeti egység ellátja:

a)⁵⁶ a fejezetet irányító szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerv belső ellenőrzései tevékenységének szakmai felügyeletét;

b) a fejezeten belüli ellenőrzések koordinációját;

c)⁵⁷ a 32. § (5) bekezdésében és a 49. § (4) bekezdésében foglaltakat.

10. A belső ellenőrzési vezető feladata

22. § (1) A belső ellenőrzési vezető feladata:

a) a belső ellenőrzési kézikönyv elkészítése;

b) a kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a költségvetési szerv vezetőjének – helyi önkormányzatok esetén képviselő-testület –jóváhagyása után a tervek végrehajtása, valamint azok megvalósításának nyomon követése;

c) a belső ellenőrzési tevékenység megszervezése, az ellenőrzések végrehajtásának irányítása;

d) az ellenőrzések összehangolása;

e)⁵⁸ ha az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, a költségvetési szerv vezetőjének, illetve a költségvetési szerv vezetőjének érintettsége esetén az irányító szerv vezetőjének a haladéktalan tájékoztatása és javaslattétel a megfelelő eljárások megindítására;

f) a lezárt ellenőrzési jelentés, illetve annak kivonatának a költségvetési szerv vezetője számára történő megküldése a 43. § (4) bekezdésének megfelelően;

g) az éves ellenőrzési jelentés, illetve az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés 48. §-ban foglaltak szerinti összeállítása.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feladatokon túl a belső ellenőrzési vezető köteles:

a) gondoskodni arról, hogy érvényesüljenek az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók;

b) gondoskodni a belső ellenőrzések nyilvántartásáról, a költségvetési szerv vezetőjének döntésétől függően a külső ellenőrzések nyilvántartásáról, valamint az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és az adatok biztonságos tárolásáról;

c) biztosítani a belső ellenőrök szakmai továbbképzését, ennek érdekében – a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott – éves képzési tervet készíteni és gondoskodni annak megvalósításáról;

d) a költségvetési szerv vezetőjét az éves ellenőrzési terv megvalósításáról, és az attól való eltérésekről tájékoztatni;

e) kialakítani és működtetni az 50. §-ban meghatározott nyilvántartást;

f) a belső ellenőrzési tevékenység során kezelt adatokat illetően betartani az adatvédelmi és minősített adatok védelmére vonatkozó előírásokat, valamint gondoskodni arról, hogy a belső ellenőrzést végzők tevékenységüket ezek figyelembevételével végezzék.

(3) A belső ellenőrzési vezető megbízatásával kapcsolatban vagy személyére nézve összeférhetlenségi ok tudomására jutásáról köteles haladéktalanul jelentést tenni a költségvetési szerv vezetőjének, amelynek elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi felelősséggel tartozik.

(4) Fejezetet irányító szerv esetén a belső ellenőrzési vezető felel a 21. § (5) bekezdésében foglaltak végrehajtásáért.

11.⁵⁹ A belső ellenőrzési vezető kinevezése, felmentése, illetve áthelyezése

23. § (1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik,

a)⁶⁰ az irányító szerv belső ellenőrzési vezetőjét a fejezetet irányító szerv vezetője, minisztériumok, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetén a költségvetési szerv vezetője,

b) az irányító szerv irányítása alá tartozó költségvetési szervek belső ellenőrzési vezetőjét – az irányító szerv vezetőjének egyetértésével – a költségvetési szerv vezetője

nevezi ki, menti fel és helyezi át.

(2)⁶¹ A Kormány irányítása alá tartozó fejezet fejezetet irányító szervének belső ellenőrzési vezetője kinevezéséhez az államháztartásért felelős miniszter, a kinevezéshez, felmentéshez, illetve áthelyezéshez a Hivatal elnökének előzetes véleményét ki kell kérni. A kinevezéshez kapcsolódóan a jelölt szakmai életrajzát és a kinevezés indokait, a felmentéshez, illetve áthelyezéshez kapcsolódóan pedig annak indokait kell csatolni.

(3)⁶² Az államháztartásért felelős miniszter, illetve a Hivatal elnöke a jelölt szakmai életrajza, illetve a felmentésre vagy áthelyezésre irányuló szándékról való tájékoztatás kézhezvételétől számított 8 napon belül értesíti a fejezetet irányító szervet az álláspontjáról. Az álláspont közlésének elmaradására a 16. § (3) bekezdését kell alkalmazni.

12.⁶³

24. §⁶⁴

24/A. §⁶⁵

13. A belső ellenőr jogai és kötelezettségei

25. § A belső ellenőr jogosult:

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység helyiségeibe belépni, figyelemmel az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység biztonsági előírásaira, munkarendjére;

b) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, minősített adatot, üzleti és gazdasági titkot tartalmazó iratokba, a közszolgálati alapnyilvántartásba és más dokumentumokba, valamint elektronikus adathordozón tárolt

adatokba betekinteni a külön jogszabályokban meghatározott adatvédelmi és minősített adatok védelmére vonatkozó előírások betartásával, azokról másolatot, kivonatot, illetve tanúsítványt készíttetni, indokolt esetben az eredeti dokumentumokat másolat hátrahagyása mellett jegyzőkönyvben rögzítetten átvenni, illetve visszaadni;

c) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban információt kérni;

d) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység működésével és gazdálkodásával összefüggő kérdésekben információt kérni más szervektől a belső ellenőrzési vezető jóváhagyásával;

e) a vizsgálatba szakértő bevonását kezdeményezni.

26. § A belső ellenőr köteles:

a) ellenőrzési tevékenysége során az ellenőrzési programban foglaltakat végrehajtani;

b) tevékenységének megkezdéséről az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjét tájékoztatni, és megbízólevelét bemutatni;

c) objektív véleménye kialakításához elengedhetetlen dokumentumokat és körülményeket megvizsgálni;

d) megállapításait, következtetéseit és javaslatait tárgyyszerűen, a valóságnak megfelelően írásba foglalni, és azokat elegendő és megfelelő bizonyítékkal alátámasztani;

e)⁶⁶ ha az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, haladéktalanul jelentést tenni a belső ellenőrzési vezetőnek;

f) az ellenőrzési jelentés tervezetét az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjével egyeztetni, ellenőrzési jelentést készíteni, az ellenőrzési jelentés aláírását követően a lezárt ellenőrzési jelentést a belső ellenőrzési vezetőnek átadni;

g) ellenőrzési megbízatásával kapcsolatban vagy személyére nézve összeférhetlenségi ok tudomására jutásáról haladéktalanul jelentést tenni a belső ellenőrzési vezetőnek, amelynek elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi felelősséggel tartozik;

h)⁶⁷ az eredeti dokumentumokat az ellenőrzés lezárásakor hiánytalanul visszaszolgáltatni, illetve ha az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, az eredeti dokumentumokat a szükséges intézkedések megtétele érdekében a belső ellenőrzési vezető útján az ellenőrzött szerv vezetőjének jegyzőkönyv alapján átadni;

i) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél, illetve annak részegységeiben a biztonsági szabályokat és a munkarendet figyelembe venni;

j) a tudomására jutott minősített adatot, üzleti és gazdasági titkot megőrizni;

k) az ellenőrzési tevékenységet a 22. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kézikönyvben meghatározott módon megfelelően dokumentálni, az ellenőrzés során készített iratokat és iratmásolatokat – az adatvédelmi és a minősített adatok védelmére vonatkozó előírások betartásával – az ellenőrzés dokumentációjához csatolni.

14. Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység jogai és kötelezettségei

27. § Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és alkalmazottai jogosultak:

a) az ellenőr személyazonosságának bizonyítására alkalmas okiratot, illetve megbízólevelének bemutatását kérni, ennek hiányában az együttműködést megtagadni;

b) az ellenőrzés megállapításait megismerni, azokra a 42. és a 43. § szerint észrevételeket tenni, és az észrevételekre választ kapni.

28. § Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és alkalmazottai kötelesek:

a) az ellenőrzés végrehajtását elősegíteni, együttműködni;

b) az ellenőr részére szóban vagy írásban a kért tájékoztatást, felvilágosítást, nyilatkozatot megadni, a dokumentációkba a betekintést biztosítani, kérés esetén az eredeti dokumentumokat – másolat és jegyzőkönyv ellenében – az ellenőrnek a megadott határidőre átadni;

c) a saját hatáskörébe tartozóan az ellenőrzés megállapításai, és javaslatai alapján a végrehajtásért felelősöket és a végrehajtás határidejét feltüntető intézkedési tervet készíteni, az intézkedéseket a megadott határidőig végrehajtani, arról a költségvetési szerv vezetőjét és a belső ellenőrzési vezetőt tájékoztatni;

d) az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani.

15. A belső ellenőrzés tervezése

29. § (1) Az ellenőrzési munka megtervezéséhez a belső ellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján – az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével – stratégiai ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet készít, amelyeket a költségvetési szerv vezetője hagy jóvá.

(2)⁶⁸ A fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője az éves ellenőrzési tervek jóváhagyását megelőzően konzultációt kezdeményez a fejezetet irányító szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek belső ellenőrzési vezetőivel az ellenőrzések koordinációja érdekében.

(3)⁶⁹ Az Áht. 62. §-ában meghatározott szakmai egyeztető fórum illetékes témacsoportja minden év október 31-ig egyeztető ülést tart a kormányzati ellenőrzés koordinációja érdekében.

(4)⁷⁰ Ha a költségvetési szerv belső ellenőrzését az irányító szerve, az irányító szerv által kijelölt vagy törvény, kormányrendelet által gazdasági szervezetének feladatai ellátására kijelölt szerv látja el, a belső ellenőrzést ellátó szervnek a tervezés során elkülönítetten kell terveznie az irányító vagy kijelölt szervként, illetve a költségvetési szerv belső ellenőrként végzett ellenőrzéseket. Azon ellenőrzési tevékenységek tervezésébe, amelyeket irányító vagy kijelölt szerv belső ellenőrként lát el, be kell vonnia az ellátott szervet, továbbá az ennek eredményeként elkészített stratégiai és éves ellenőrzési tervét az ellátott költségvetési szerv vezetőjének kell jóváhagynia.

30. § (1) A belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít, amely – összhangban a szervezet hosszú távú céljaival – meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő négy évre, és az alábbiakat tartalmazza:

a) a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat;

b) a belső kontrollrendszer általános értékelését;

- c) a kockázati tényezőket és értékelésüket;
  - d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet;
  - e) a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében;
  - f) az a)–c) pont alapján meghatározott ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.
- (2) A stratégiai ellenőrzési tervet szükség szerint felül kell vizsgálni.

31. § (1) A belső ellenőrzési vezető – összhangban a stratégiai ellenőrzési tervvel – összeállítja a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

(2) Az éves ellenőrzési tervnek a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia.

(3) Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani, és a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

(4) Az éves ellenőrzési terv tartalmazza:

- a) az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását;
- b) a tervezett ellenőrzések tárgyát;
- c) az ellenőrzések célját;
- d) az ellenőrizendő időszakot;
- e) a rendelkezésre álló és a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását;
- f) az ellenőrzések típusát;
- g) az ellenőrzések tervezett ütemezését;
- h) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését;
- i) a tanácsadó tevékenységre tervezett kapacitást;
- j) a soron kívüli ellenőrzésekre tervezett kapacitást;
- k) a képzésekre tervezett kapacitást;
- l) az egyéb tevékenységeket.

(5)⁷¹ Az éves ellenőrzési tervet a belső ellenőrzési vezető a költségvetési szerv vezetőjének egyetértésével módosíthatja. Helyi önkormányzat esetében a belső ellenőrzési vezető a képviselő-testület egyetértésével módosíthatja az éves ellenőrzési tervet.

(6)⁷² Tanácsadó tevékenységet illetve soron kívüli ellenőrzést a költségvetési szerv vezetője, illetve a belső ellenőrzési vezető kezdeményezésére lehet végezni. Helyi önkormányzat esetén

a képviselő-testület is kezdeményezheti a tanácsadó tevékenység, illetve soron kívüli ellenőrzés végzését.

(7)⁷³ Minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetében az éves ellenőrzési terv módosításának, illetve a soron kívüli ellenőrzés elrendeléséről szóló intézkedés – indokolással ellátott – tervezetét előzetes véleményezés céljából meg kell küldeni a Hivatal elnöke számára. A Hivatal elnöke az éves ellenőrzési terv módosítása esetén a tájékoztatás kézhezvételétől számított 8 napon belül, soron kívüli ellenőrzés elrendelése esetén pedig soron kívül értesíti a minisztériumot, valamint a Miniszterelnöki Kormányirodát az álláspontjáról. Az álláspont közlésének elmaradására a 16. § (3) bekezdését kell alkalmazni.

32. § (1) A belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési tervet jóváhagyásra megküldi a költségvetési szerv vezetőjének.

(2)⁷⁴ A jóváhagyást követően a költségvetési szerv vezetője a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megküldi a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője részére minden év október 31-ig.

(3)⁷⁵ Helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megküldi a jegyző, illetve főjegyző részére a tárgyévet megelőző év november 30-ig. Társulás esetén a belső ellenőrzési vezető a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megküldi a létrehozott költségvetési szerv vezetője és a társulási tanács elnöke részére.

(4)⁷⁶ Helyi önkormányzati költségvetési szervek esetében az éves ellenőrzési tervet a képviselő-testület a tárgyévet megelőző év december 31-ig hagyja jóvá.

(5)⁷⁷ A fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője kidolgozza, és a fejezetet irányító szerv vezetője minden év december 31-ig megküldi az államháztartásért felelős miniszternek a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét, valamint a fejezetet irányító szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési tervei alapján összeállított összefoglaló éves ellenőrzési tervet.

(6)⁷⁸ A minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda belső ellenőrzési vezetője a minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét előzetes véleményezés céljából minden év november 15-éig megküldi a Hivatal elnökének. Az álláspont közlésének elmaradására a 16. § (3) bekezdését kell alkalmazni. A minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda belső ellenőrzési vezetője a következő évi jóváhagyott éves ellenőrzési tervet minden év december 31-ig megküldi a Hivatal elnöke részére.

16. Az ellenőrzési program

33. § (1)⁷⁹ A belső ellenőrzési vezető – a 34. § (1) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével – minden egyes ellenőrzés lefolytatásához megbízólevél aláírásával kijelöli a vizsgálatvezetőt, az ellenőrzéseket lefolytató belső ellenőröket és szükség esetén az ellenőrzésben részt vevő szakértőket. Vizsgálatvezetőnek az jelölhető ki, aki legalább kétéves, jogszabályban meghatározott szakmai gyakorlattal rendelkezik. Szakértőnek az adott költségvetési szerv alkalmazottja is kijelölhető a 20. §-ban a belső ellenőrökre meghatározott összeférhetetlenségi szabályok figyelembevételével.

(2) A vizsgálatvezető által készített és a belső ellenőrzési vezető által jóváhagyott ellenőrzési program tartalmazza:

a) az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység megnevezését;

b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését;

- c) a 21. § (3) bekezdésében meghatározott ellenőrzés típusát;
- d) az ellenőrzés tárgyát és célját;
- e) az ellenőrizendő időszakot;
- f)⁸⁰ az ellenőrzés tervezett időtartamát, a jelentés elkészítésének határidejét;
- g) az ellenőrök, szakértők, valamint a vizsgálatvezető megnevezését, megbízólevelük számát, a feladatmegosztást;
- h) az ellenőrzés részletes feladatait és az alkalmazott módszereket;
- i) a kiállítás keltét;
- j) a belső ellenőrzési vezető aláírását.

(3) Az ellenőrzési program végrehajtását a belső ellenőrzési vezető felügyeli. A programtól eltérni a belső ellenőrzési vezető jóváhagyásával lehet, a program módosítását a vizsgálatvezető kezdeményezheti.

17. A megbízólevél

34. § (1) A belső ellenőrt – ideértve a vizsgálatban részt vevő szakértőt is – megbízólevellel kell ellátni, amelyet a belső ellenőrzési vezető ír alá. A belső ellenőrzési vezető megbízólevelét a költségvetési szerv vezetője írja alá.

(2) A megbízólevél – e megnevezés mellett – az alábbiakat tartalmazza:

- a)⁸¹ az ellenőr nevét, regisztrációs számát, szolgálati igazolványának, illetve – ha szolgálati igazolvánnyal nem rendelkezik – a személyazonosító igazolványának vagy más személyazonosításra alkalmas igazolványának számát;
- b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését;
- c) a 21. § (3) bekezdésében meghatározott ellenőrzés típusát, kivéve tanácsadó tevékenység esetén;
- d) az ellenőrzés tárgyát és célját;
- e) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy egyéb felhatalmazásra történő hivatkozást;
- f) a megbízólevél érvényességi idejét;
- g) a kiállítás keltét;
- h) a kiállításra jogosult aláírását, bélyegzőlenyomatát.

18. A bizonyosságot adó és a tanácsadó tevékenység végrehajtása

35. § (1) Az ellenőrzés megkezdéséről szóban vagy írásban értesíteni kell az ellenőrzött szerv vagy szervezeti egység vezetőjét. Ennek keretében a belső ellenőrzési vezető tájékoztatást ad az ellenőrzés céljáról és formájáról, jogszabályi felhatalmazásról, valamint az ellenőrzés várható időtartamáról.

(2) Az ellenőrzést szükség szerint a helyszínen, illetve adatbekérés útján, elsősorban az ellenőrzés tárgyához, céljához és időszakához kapcsolódó dokumentációk alapján a belső kontrollrendszer értékelésével, valamint az ellenőrzési programban meghatározott ellenőrzési módszerek alkalmazásával kell végrehajtani.

(3) Az adatbekérés útján kapott információk valódiságát az ellenőr – a rendelkezésére álló eszközökkel – köteles vizsgálni.

(4) A helyszíni ellenőrzést annak megkezdése előtt legalább 3 nappal szóban vagy írásban be kell jelenteni az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének. Ennek keretében a belső ellenőrzési vezető tájékoztatást ad az ellenőrzés során végrehajtandó feladatokról, valamint az ellenőrzés várható időtartamáról.

(5) Az (1) és a (4) bekezdés szerinti értesítések összevonhatók. Az előzetes bejelentést nem kell megtenni, ha az – a rendelkezésre álló adatok alapján – meghiúsíthatja az ellenőrzés eredményes lefolytatását. Az előzetes bejelentés elhagyásáról a belső ellenőrzési vezető dönt.

(6) A helyszíni ellenőrzés megkezdésekor az ellenőr köteles bemutatni a megbízólevelét az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének vagy az őt helyettesítő személynek.

(7) A vizsgálatvezető köteles gondoskodni az ellenőrzés összehangolt, az ütemezésnek megfelelő végrehajtásáról.

(8)⁸² Ha a költségvetési szerv belső ellenőrzését az irányító szerve, az irányító szerv által kijelölt vagy törvény, kormányrendelet által gazdasági szervezetének feladatai ellátására kijelölt szerv látja el, a költségvetési szerv vezetője alatt az ellátott szerv vezetőjét kell érteni azon ellenőrzések végrehajtása esetén, ahol az irányító vagy kijelölt szerv belső ellenőre az ellátott szerv belső ellenőreként jár el.

36. § Az ellenőrzés során a belső ellenőr kérésére az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője köteles teljességi nyilatkozatot adni, amelyben az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője igazolja, hogy az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körébe tartozó valamennyi okmányt, illetve információt hiánytalanul az ellenőr rendelkezésére bocsátotta.

37. § (1) A tanácsadó tevékenységre szóló felkérésnek – amely történhet szóban vagy írásban – tartalmaznia kell:

- a) a tanácsadó tevékenység tárgyát és célját;
- b) a beszámolás formáját és határidejét.

(2) A tanácsadó tevékenység végrehajtása során nem kell alkalmazni a 33. §-ban, a 35–36. §-ban és a 38–47. §-ban foglaltakat.

(3)⁸³ Ha a belső ellenőrzési tevékenységet teljes körűen külső szolgáltató látja el, akkor a tanácsadó tevékenységre szóló felkérést minden esetben írásban kell rögzíteni.

19. Az ellenőrzés megszakítása, felfüggesztése

38. § (1) Az ellenőrzést a belső ellenőrzési vezető megszakíthatja, ha

- a) soron kívüli vizsgálatot vagy az ellenőrzési tervben nem ütemezett tanácsadó tevékenységet kell lefolytatni, vagy
- b) a vizsgálatvezető vagy a belső ellenőr az ellenőrzés lefolytatásában akadályoztatva van.

(2) Az ellenőrzést a belső ellenőrzési vezető felfüggesztheti, ha az ellenőrzöttnél

a) az ellenőrzést érintő személyi vagy szervezeti változás vagy elháríthatatlan ok,

b) a számviteli rend állapota,

c) a dokumentáció és a nyilvántartások hiányossága, vagy

d)⁸⁴ az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység jogsértő magatartása

az ellenőrzés folytatását akadályozza.

(3)⁸⁵ A belső ellenőrzési vezető az ellenőrzés megszakítása vagy felfüggesztése esetén arról írásban tájékoztatja az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjét, melyben az ellenőrzés felfüggesztése esetén határidő megállapításával egyúttal felhívja az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjét az akadály megszüntetésére. Az ellenőrzés megszakításáról vagy felfüggesztéséről a belső ellenőrzési vezető egyidejűleg írásban tájékoztatja az ellenőrzési tervét jóváhagyó vezetőt.

(4)⁸⁶ A megszakított, illetve felfüggesztett ellenőrzést az elrendelése okául szolgáló akadály elhárulásától számított 30 napon belül folytatni kell, ennek időpontjáról a belső ellenőrzési vezető dönt és az ellenőrzés folytatásáról írásban értesíti az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjét.

20. Az ellenőrzési jelentés

39. § (1) A belső ellenőr a megállapításait, következtetéseit és javaslatait tartalmazó ellenőrzési jelentést, vagy több kapcsolódó témájú ellenőrzési jelentés alapján összefoglaló ellenőrzési jelentést készít.

(2) Az ellenőrzési jelentés elkészítéséért, annak tartalmáért, a levont következtetésekért és a kapcsolódó javaslatokért a vizsgálatvezető, a megállapítások valódiságáért és alátámasztásáért a vizsgálatot végzők felelősek.

(3) Az ellenőrzési jelentésnek tartalmaznia kell:

a) az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység megnevezését;

b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését;

c) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölését;

d) a 21. § (3) bekezdésében meghatározott ellenőrzés típusát;

e) az ellenőrzés tárgyát;

f) az ellenőrzés célját;

g) az ellenőrzött időszakot;

h) a helyszíni ellenőrzés kezdetét és végét;

i) az alkalmazott ellenőrzési módszereket és eljárásokat;

j) vezetői összefoglalót;

k) az ellenőrzési megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat, valamint a köztük fennálló összefüggéseket;

l) az ellenőrzött időszakban az ellenőrzött területért (vagy feladatért) felelős vezetők nevét, beosztását;

m) a jelentés dátumát és az ellenőrzésben közreműködött ellenőrök, szakértők nevét és aláírását.

40. § (1) Az ellenőrzési jelentésben foglaltakat elegendő, megbízható, érdemi és hasznos ellenőrzési bizonyítékokkal kell alátámasztani.

(2) Az ellenőrzés megállapításainak bizonyítására felhasználható különösen:

a) az eredeti okirat, amely a gazdasági esemény elsődleges okirata, bizonylata;

b) a másolat, amely az eredeti okirat szöveghű, hitelesített másolata;

c) a kivonat, amely az eredeti okirat meghatározott részének, részeinek szöveghű, hitelesített másolata;

d) a tanúsítvány, amely több eredeti okiratnak az ellenőr által meghatározott szövegrészét és számszaki adatait tartalmazza;

e) a közös jegyzőkönyv, amely olyan tényállás igazolására szolgál, amelyről nincs egyéb okirat, de amelynek valóságát az ellenőr és az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység illetékes vezetője, alkalmazottja közösen megállapítja, és e tényt aláírásukkal igazolják;

f) a fénykép, videofelvétel vagy más kép-, hang- és adatrögzítő eszköz, amely alkalmazható az ellenőr által szemrevételezett helyzet, állapot hiteles igazolására;

g) a szakértői vélemény, amely a speciális ismereteket igénylő szakkérdésekben felkért szakértő által adott értékelés;

h) a nyilatkozat, amely az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység alkalmazottjának olyan írásbeli vagy szóbeli kijelentése, amely okirat hiányában vagy meglévő okirattal ellentétesen valamilyen tényállást közöl;

i) a többes nyilatkozat, amely több személynek külön-külön vagy együttesen tett nyilatkozata ugyanazon tényállásról;

j) az informatikai rendszerben rögzített, feldolgozott, onnan lekérdezéssel paraméterek, illetve szűrési feltételek beállításával nyerhető adat.

(3) A fényképet és az egyéb módon rögzített információkat az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységnek a rögzítésnél jelen lévő alkalmazottja jegyzőkönyvbe veszi a rögzítés időpontjának, helyének és tárgyának megjelölésével.

(4) A másolatot, a kivonatot és a tanúsítványt az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője vagy az általa megbízott személy hitelesíti. A hitelesítő az okiratban foglalt valóságát a hitelesítés időpontjának feltüntetése mellett aláírásával igazolja.

(5) Hitelesítésnél

a) a „másolat” szó feltüntetése mellett utalni kell arra, hogy a másolat az eredeti okirattal mindenben megegyezik;

b) a „kivonat” szó feltüntetése mellett meg kell jelölni, hogy a kivonat mely eredeti okirat, melyik oldalának, mely szövegrészét tartalmazza;

c) a „tanúsítvány” szó feltüntetése mellett meg kell jelölni, hogy mely okiratok alapján készült.

41. § (1) A megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat úgy kell lényegre törően és világosan megfogalmazni, hogy

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység egészének működése, gazdálkodása vagy az ellenőrzött tevékenység objektíven értékelhető legyen,

b) vegye figyelembe a működéssel, gazdálkodással, tevékenységgel kapcsolatos kockázatokat,

c) azok végrehajthatóak, teljesítésük pedig ellenőrizhető és számon kérhető legyen.

(2) A belső ellenőr köteles az ellenőrzési jelentésben objektíven szerepeltetni minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló ellenőrzési jelentés teljességét.

(3) A belső ellenőrök az ellenőrzési jelentés elkészítésénél kötelesek értékelni minden, a vizsgált szervezet, illetve egyéb felek által rendelkezésükre bocsátott információt és véleményt, azonban ez utóbbi nem befolyásolhatja a belső ellenőrök tényeken alapuló megállapításait, következtetéseit.

(4) Az ellenőrzési jelentés vezetői összefoglalójában az ellenőrzés eredményét és a feltárt hiányosságokat összefoglaló értékelést kell adni.

21. A jelentéstervezet egyeztetése

42. § (1) A belső ellenőrzési vezető a jelentés tervezetét, illetve annak kivonatát egyeztetés céljából megküldi az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének, továbbá annak, akire vonatkozóan a jelentéstervezet megállapítást vagy javaslatot tartalmaz (a továbbiakban együttesen: érintettek).

(2) Az érintettek észrevételeiket a jelentéstervezet kézhezvételétől számított 8 napon belül kötelesek megküldeni a belső ellenőrzési vezető részére.

(3) Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető a (2) bekezdésben meghatározottnál hosszabb, legfeljebb 30 napos határidőt is megállapíthat.

(4) Soron kívüli ellenőrzés esetén a belső ellenőrzési vezető a (2) bekezdésben meghatározottnál rövidebb határidőt is megállapíthat.

(5) A jelentéstervezet megküldésére vonatkozó kísérő levélben fel kell hívni az ellenőrzött figyelmét arra, hogy a határidő elmulasztását egyetértésnek kell tekinteni és a nemleges választ is jelezni kell a határidőn belül, valamint az észrevételek megküldésével egy időben lehetősége van a 43. § (1) bekezdése szerinti egyeztető megbeszélés kezdeményezésére.

(6)⁸⁷ Ha az érintettek nem tesznek érdemi észrevételt a jelentéstervezetre, akkor a nemleges válaszukkal együtt – ha a jelentéstervezet megállapításokat vagy javaslatokat tartalmaz az érintett szervezeti egység vonatkozásában – már az intézkedési tervet is elkészíthetik és megküldhetik az ellenőrzést végző szerv vagy szervezeti egység részére a megadott véleményezési határidőn belül.

(7) Az észrevétel elfogadásáról vagy elutasításáról a vizsgálatvezető dönt, amelyről az észrevételezési határidő lejártától számított 8 napon belül az érintetteknek írásbeli tájékoztatást ad és indokolja az el nem fogadott észrevételeket vagy kezdeményezi a 43. § (1) bekezdése szerinti megbeszélés összehívását.

(8) Az elfogadott észrevételeket a vizsgálatvezető átvezeti az ellenőrzési jelentéstervezeten. Az érintettek észrevételeit, illetve a vizsgálatvezető válaszát csatolni kell az ellenőrzés dokumentációjához.

43. § (1)⁸⁸ Ha az érintettek részéről a megállapításokat vitatják, akkor egyeztető megbeszélést kell tartani, bármelyik fél kezdeményezésére.

(2) Az egyeztető megbeszéléseken részt vesz a vizsgálatvezető, az ellenőrzést végző belső ellenőrök, az ellenőrzést végző szerv belső ellenőrzési vezetője, az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője, irányított szervnél végzett ellenőrzés esetén annak belső ellenőrzési vezetője, valamint a vizsgálatban érintett egységek vezetői és szükség szerint más olyan személy, akinek meghívása a vizsgálat tárgya vagy megállapításai miatt indokolt. Az egyeztető megbeszélésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a megbeszélés eredményét. A jegyzőkönyvet csatolni kell az ellenőrzési jelentéshez.

(3) Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető az észrevételek átvezetése után a jelentéstervezetet az érintetteknek ismételtlen megküldheti visszamutatás céljából 5 napos határidővel.

(4)⁸⁹ Az ellenőrzési jelentést, illetve annak kivonatát a vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző valamennyi ellenőr aláírását követően a belső ellenőrzési vezető hagyja jóvá és megküldi a költségvetési szerv vezetője részére. Ezzel egyidejűleg a minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda belső ellenőrzéséről készült ellenőrzési jelentést a belső ellenőrzési vezető tájékoztatásul megküldi a Hivatal elnökének is.

44. § (1) A költségvetési szerv vezetője a lezárt ellenőrzési jelentést vagy annak kivonatát megküldi:

a) irányított, illetve felügyelt költségvetési szerv ellenőrzése esetén az ellenőrzött szerv vezetőjének, illetve

b)⁹⁰ az ellenőrzött szervezeti egységek vezetőinek, továbbá

c) annak, akire vonatkozóan megállapítást vagy javaslatot tartalmaz,

és szükség esetén felkéri az intézkedési terv elkészítésére.

(2)⁹¹ Ha az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, az nem befolyásolja az ellenőrzés lezárását.

(3) A költségvetési szerv vezetője – a belső ellenőrzési vezető véleményének kikérésével – dönthet úgy, hogy a lezárt ellenőrzési jelentést vagy annak kivonatát nyilvánosságra vagy harmadik fél tudomására hozza az adatvédelemre vonatkozó jogszabályok figyelembevételével.

22. Az intézkedési tervvel kapcsolatos előírások belső ellenőrzés esetén

45. § (1) Az intézkedési terv elkészítéséért, végrehajtásáért és a megtett intézkedésekről történő beszámolásért az ellenőrzött, valamint a javaslattal érintett szerv, illetve szervezeti egység vezetője felelős.

(2)⁹² Az intézkedési tervet a szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével kell elkészíteni. Az intézkedési tervben az egyes feladatokhoz kapcsolódó határidőket úgy kell meghatározni, hogy azok számon kérhetőek legyenek. Ha a feladat jellege egy éven túl mutat, akkor részfeladatokat, illetve részhatáridőket kell meghatározni, ahol értelmezhető.

(3) Az intézkedési tervet a lezárt ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül kell elkészíteni és megküldeni a költségvetési szerv vezetője és a belső ellenőrzési vezetője részére. Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető javaslatára a költségvetési szerv vezetője ennél hosszabb, legfeljebb 30 napos határidőt is megállapíthat.

(4) A költségvetési szerv vezetője az intézkedési terv jóváhagyásáról az intézkedési terv kézhezvételétől számított 8 napon belül – a belső ellenőrzési vezető véleményének kikérésével – dönt.

(5) Az ellenőrzött szervezeti egység vezetője az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtására, legfeljebb egy alkalommal – a határidő lejártát megelőzően – határidő, illetve feladat módosítást kérhet a költségvetési szerv vezetőjétől. A kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról a költségvetési szerv vezetője – a belső ellenőrzési vezető véleményének kikérésével – dönt, és erről tájékoztatja az ellenőrzött szervezeti egység vezetőjét és a belső ellenőrzési vezetőt is.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott kérelem elbírálásának jogát a költségvetési szerv vezetője átruházhatja a belső ellenőrzési vezetőre, aki rendszeresen beszámol a határidő módosítási kérelmekről és azok elfogadásáról vagy elutasításáról.

46. § (1) Az ellenőrzött szervezeti egység vezetője az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az intézkedési tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül írásban beszámol a költségvetési szerv vezetője részére, és ezen beszámolót egyúttal tájékoztatásul megküldi a belső ellenőrzési vezetője részére is.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott beszámoló tartalmazza a megtett intézkedések rövid leírását, a végre nem hajtott intézkedések okát és esetlegesen a 45. § (5) bekezdése alapján a határidő, illetve feladat módosítási kérelmet.

(3)⁹³ Ha az ellenőrzött szerv, szervezeti egység vezetője az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem számol be és a 45. § (5) bekezdése alapján határidő hosszabbítást sem kért, a költségvetési szerv vezetője, illetve a belső ellenőrzési vezető utóellenőrzést kezdeményezhet a soron kívüli feladatokra tervezett kapacitásának a terhére.

47. § (1) A belső ellenőrzési vezető a 46. § (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatás alapján éves bontásban nyilvántartást vezet, amellyel a belső ellenőrzési jelentésekben tett megállapításokat, javaslatokat, a vonatkozó intézkedési terveket és azok végrehajtását nyomon követi.

(2) A (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásnak – az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével – tartalmaznia kell az ellenőrzési jelentésben szereplő javaslatot, az elfogadott intézkedési tervet, az intézkedési terv alapján végrehajtott intézkedések rövid leírását, és a végre nem hajtott intézkedések okát.

(3)⁹⁴ Minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda esetében a miniszter a tárgyévét követő év február 28-áig a (2) bekezdés szerinti tartalommal írásban beszámol a Hivatal elnöke részére a minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda által a tárgyévben végzett belső ellenőrzések javaslatai alapján készült intézkedési tervek végrehajtásáról.

23. Az éves ellenőrzési jelentés és az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés

48. § Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével elkészített éves ellenőrzési jelentés, illetve összefoglaló éves ellenőrzési jelentés az alábbiakat tartalmazza:

a) a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján az alábbiak szerint:

aa) az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése;

ab) a bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása;

ac) a tanácsadó tevékenység bemutatása;

b) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján az alábbiak szerint:

ba) a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok;

bb) a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;

c) az intézkedési tervek megvalósítása.

49. § (1) Az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető felelős, amelyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének.

(1a)⁹⁵ Ha a költségvetési szerv belső ellenőrzését az irányító szerve látja el, az irányító szervnek az éves ellenőrzési jelentésben elkülönítetten kell bemutatnia az irányító szervként, illetve a költségvetési szerv belső ellenőrként végzett ellenőrzéseket. Az irányító szerv az éves ellenőrzési jelentésben az irányított költségvetési szervekre vonatkozóan is értékeli a 48. § b) pontjában meghatározottakat. Az éves ellenőrzési jelentés rá vonatkozó részét az irányított szerv vezetőjének is jóvá kell hagynia.

(2)⁹⁶ A költségvetési szerv vezetője az éves ellenőrzési jelentést megküldi a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetőjére a tárgyévet követő év február 15-ig.

(3)⁹⁷ Helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a polgármesternek, a jegyzőnek, illetve főjegyzőnek a tárgyévet követő év február 15-ig.

(3a)⁹⁸ A jegyző a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig – a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.

(4)⁹⁹ A fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője kidolgozza, és a fejezetet irányító szerv vezetőjének jóváhagyását követően megküldi a tárgyévet követő év április 15-ig az államháztartásért felelős miniszternek a fejezetet irányító szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései – belefoglalva a fejezetet irányító szerv éves ellenőrzési jelentését is – alapján összeállított összefoglaló éves ellenőrzési jelentést.

(5)¹⁰⁰ A minisztérium, valamint a Miniszterelnöki Kormányiroda belső ellenőrzési vezetője a jóváhagyott éves ellenőrzési jelentését a tárgyévet követő év április 15-ig megküldi a Hivatal elnökének.

24. Az ellenőrzések nyilvántartása

50. § (1) A belső ellenőrzési vezető köteles nyilvántartást vezetni az elvégzett belső ellenőrzésekről és gondoskodni az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről.

(2) A nyilvántartás tartalmazza:

a) az ellenőrzés azonosítóját;

b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését;

c) az ellenőrzés tárgyát;

d) az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontját;

e) az ellenőrzés lefolytatásában részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr és a szakértő nevét;

f) a vizsgált időszakot;

g) az intézkedési terv készítésének szükségességét.

25. Központi koordináció és harmonizáció

51. § (1)¹⁰¹ Az Áht. 62. §-ában meghatározott feladatkörében az államháztartásért felelős miniszter

a) koordinálja és összehangolja a költségvetési, illetve nemzetközi támogatások kontrollrendszerait, valamint javaslatokat tesz az ezekhez kapcsolódó jogszabályok kialakítására;

b) megalkotja, közzéteszi és rendszeresen felülvizsgálja a belső kontrollrendszerrel és a belső ellenőrzéssel kapcsolatos jogszabályokat, módszertani útmutatókat, a belső ellenőrökre vonatkozó etikai kódexet, valamint a belső ellenőrzési kézikönyv mintát;

d) figyelemmel kíséri és vizsgálja a jogszabályok, módszertani útmutatók, a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső kontrollokra, valamint belső ellenőrzésre vonatkozó standardok alkalmazását és végrehajtását;

e)¹⁰² ellátja a szakmai egyeztető fórum elnöki tisztségét, ügyrendjének, témacsoportjainak megalkotásával kapcsolatos feladatokat, illetve azok működtetését;

f) felelős a költségvetési szervek vezetői és gazdasági vezetői, valamint a belső ellenőrök szakmai továbbképzési rendszerének fejlesztéséért és szervezi ezen képzéseket;

g) kapcsolatot tart az illetékes európai uniós intézményekkel, a tagállamokkal és szakmai szervezetekkel;

h) felelős a belső kontrollrendszerrel és a belső ellenőrzéssel kapcsolatos kommunikációért és az érintett hazai szervezetekkel való kapcsolattartásért.

(2)¹⁰³ Az államháztartásért felelős miniszter az államháztartási belső kontrollrendszer helyzetéről és működéséről a tárgyévet követő évben július 31-ig éves összefoglalót készít, melyet a szakmai egyeztető fórum érintett témacsoportjai megtárgyalnak.

IV. FEJEZET¹⁰⁴

A BELSŐ KONTROLLRENDSZERRE ÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉSRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

26. Egyéb rendelkezések

52. § (1) Ha a postai úton történő kézbesítés azért hiúsul meg, mert a címzett vagy meghatalmazottja úgy nyilatkozik, hogy a küldeményt nem veszi át, az iratot a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni.

(2) Ha a postai úton megküldött iratok a „nem kereste” jelzéssel érkeznek vissza, akkor a postai úton megküldött iratokat – az ellenkező bizonyításig – a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

(3)¹⁰⁵ A polgári nemzetbiztonsági szolgálatokért felelős miniszter, valamint a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter feladatainak ellátását segítő szervezet által végzett ellenőrzések lefolytatására az e rendeletben foglaltakat a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetésének és gazdálkodásának egyes speciális szabályairól szóló kormányrendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4)¹⁰⁶ Az Országgyűlés Hivatalának belső ellenőrzési egysége a pártok parlamenti képviselőcsoportjai számára jogszabály alapján biztosított források felhasználására vonatkozóan szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzést végez.

(5)¹⁰⁷

(6)¹⁰⁸ A 29. § (1) bekezdésében és a 48. §-ban megjelölt módszertani útmutatót az államháztartásért felelős miniszter minden év augusztus 15-ig közzéteszi.

53. §¹⁰⁹ (1) A helyi önkormányzati költségvetési szervek és a nemzetiségi önkormányzati költségvetési szervek esetében a 11. § (2) bekezdésében, a 21. § (5) bekezdésében, a 22. § (4) bekezdésében, a 23. §-ban, a 32. § (1), (2), (5) és (6) bekezdésében, valamint a 49. § (2), (4) és (5) bekezdésében meghatározottakat nem kell alkalmazni.

(2) A központi költségvetési szervek esetében a belső ellenőrzési vezető a 14. § (1) bekezdésében, a 32. § (1) bekezdésében, és a 49. § (4) bekezdésében meghatározott dokumentumokat a fejezetet irányító szerv vezetője és a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője mellett – a költségvetési szerv vezetőjének jóváhagyásával – a szakmai irányító szerv kérésére a szakmai irányító fejezetet irányító szerv vezetője, valamint a szakmai irányító fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője részére is megküldi.

54. §¹¹⁰ A nem a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervek vonatkozásában a 23. § (1)–(4) bekezdésében, a 32. § (5) bekezdésében, valamint a 49. § (4) bekezdésében, az 51. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni. E fejezetet irányító szervek vezetői a tárgyévet követő év április 15-ig tájékoztatják az államháztartásért felelős minisztert a 48. § *a)* pont *ab)* alpontjában és *b)* pont *ba)* alpontjában foglaltakról.

54/A. §¹¹¹ A kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetre az 1–10. §-t kell alkalmazni azzal, hogy a költségvetési szerv vezetőjén a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezet első számú vezetőjét kell érteni a következő eltérésekkel:

a) alapítvány, közalapítvány esetében annak kezelőjét, illetve kezelő szervének (szervezetének) elnökét, továbbá – ha az alapítvány kezelő szerve (szervezete) elkülönült jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy állami szerv – a kezelő szerv (szervezet) egyszemélyi felelős vezetőjét,

b) a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap esetében annak vezérigazgatóját,

c) a Magyar Kármentő Alap Kármentő Bizottság esetében annak elnökét,

d) az a)–c) pontban foglaltakon kívüli más jogi személy esetén a vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület vezetőjét

kell érteni.

54/B. §¹¹² Az állami felsőoktatási intézmények tekintetében e rendeletnek a költségvetési szerv vezetőjére vonatkozó rendelkezéseit a kancellár tekintetében kell alkalmazni.

27.¹¹³ Az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szervre vonatkozó különös szabályok

55. § (1)¹¹⁴ Az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szerv belső ellenőrzési vezetője a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megküldi az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának vezetője részére minden év október 31-ig.

(2)¹¹⁵ Az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának belső ellenőrzési vezetője kidolgozza, és az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának vezetője az országos nemzetiségi önkormányzat elnökének minden év december 31-ig megküldi a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét, valamint az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési tervei alapján összeállított összefoglaló éves ellenőrzési tervet.

(3)¹¹⁶ Az országos nemzetiségi önkormányzat hivatala által az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szerveknél lefolytatott ellenőrzések esetén az ellenőrzési jelentést az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának vezetője küldi meg az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének, és felkéri az intézkedési terv elkészítésére.

(4)¹¹⁷ Az országos nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzési vezetője felelős az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért, amelyet jóváhagyásra megküld az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szerv vezetőjének.

(5)¹¹⁸ Az éves ellenőrzési jelentést az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szerv vezetője megküldi az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának vezetője részére a tárgyévet követő év február 15-ig.

(6)¹¹⁹ Az országos nemzetiségi önkormányzat hivatalának vezetője köteles a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint az országos nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített összefoglaló éves ellenőrzési jelentést megküldeni az országos nemzetiségi önkormányzat elnökének a tárgyévet követő év március 15-ig.

28.¹²⁰ A társulásokkal kapcsolatos különös szabályok

56. § (1) A belső ellenőrzési feladat társulás keretében történő ellátása (a továbbiakban: társult feladatellátás) esetében az e rendeletben foglalt szabályokat – eltérő megállapodás hiányában – az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2)¹²¹ A társult önkormányzatok stratégiai ellenőrzési tervének és éves ellenőrzési tervének összeállítása a belső ellenőrzési feladatok és a rendelkezésre álló kapacitások összehangolásának érdekében az érintett helyi önkormányzatok jegyzői, főjegyzői írásos véleményének figyelembevételével történik.

(3) A társult feladatellátás során készített stratégiai ellenőrzési terv és éves ellenőrzési terv magába foglalja:

a) a társulásban résztvevő önkormányzatoknak a képviselő-testület által jóváhagyott stratégiai ellenőrzési terveit és éves ellenőrzési terveit,

b) a társulásra és az általa irányított költségvetési szervekre vonatkozó, a társulási tanács által jóváhagyott stratégiai ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet.

(4) A társult feladatellátásra vonatkozó, (3) bekezdés szerinti stratégiai ellenőrzési terveket és éves ellenőrzési terveket összesítve a társulás munkaszervezeti feladatát ellátó, vagy közös feladatellátás esetén a feladatellátást végző, intézményi társulás esetén az intézmény székhelye szerinti önkormányzat által kijelölt költségvetési szerv vezetője tájékoztatásul a társulás vagy annak irányító szerve elé terjeszti.

(5) Az éves ellenőrzési tervben foglaltakhoz képest ellenőrzést elhagyni vagy új ellenőrzést indítani az ellenőrzési terv módosítását követően lehet.

(6)¹²² A belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési terv végrehajtásáról év közben az ellenőrzések megkezdésekor és befejezésekor tájékoztatja az érintett helyi önkormányzatok jegyzőit, főjegyzőit.

(7) A társult feladatellátás esetén a társulás által végzett ellenőrzéseknél elegendő egy belső ellenőrzési kézikönyv alkalmazása, amelyet a társulás munkaszervezeti feladatát ellátó, vagy közös feladatellátás esetén a feladatellátást végző, intézményi társulás esetén az intézmény székhelye szerinti önkormányzat által kijelölt költségvetési szerv vezetője hagy jóvá.

(8) Az éves ellenőrzési jelentést a társulás munkaszervezeti feladatát ellátó, vagy közös feladatellátás esetén a feladatellátást végző, intézményi társulás esetén az intézmény székhelye szerinti önkormányzat által kijelölt költségvetési szerv vezetője az egyes önkormányzatok zárszámadásának határidejére, de legkésőbb március 20-ig az érintett jegyző részére megküldi, hogy azt a polgármester a zárszámadással egyidejűleg a képviselő-testület elé terjeszthesse.

(9) Az éves ellenőrzési jelentést önkormányzatonként, illetve a társulásra külön-külön kell készíteni.

V. FEJEZET¹²³

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29.¹²⁴

57. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 15. § (5) bekezdése 2012. július 1-jén lép hatályba.

58. §¹²⁵

59. § Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9–10. cikkének való megfelelést szolgálja.

60. §¹²⁶ Az 1. § (2) bekezdés *d)* pontja, a 2. § *u)* pontja, és az 54/A. §-a a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

61.–62. §¹²⁷

63. §¹²⁸ E rendeletnek az egyes kormányrendeleteknek a belső kontrollrendszer és az integritásirányítási rendszer fejlesztésével összefüggő módosításáról szóló 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelettel megállapított 15. § (9) bekezdésében foglaltakat azoknál a költségvetési szerveknél, ahol egy fő látja el a belső ellenőrzési tevékenységet, csak a 2017. január 1-je után kinevezett belső ellenőrök esetében kell alkalmazni.

64. §¹²⁹ E rendeletnek az egyes kormányrendeleteknek az államháztartási kontrollokkal összefüggő módosításáról szóló 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelettel megállapított 1. § (2) bekezdés d) pontját 2020. július 1-jétől kell alkalmazni.

1. melléklet a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelethez¹³⁰

NYILATKOZAT

A) Alulírott ..... a ..... költségvetési szerv vezetője jogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az előírásoknak megfelelően ..... évben/időszakban az általam vezetett költségvetési szervnél gondoskodtam

- a belső kontrollrendszer kialakításáról, valamint szabályszerű, eredményes, gazdaságos és hatékony működéséről,
- olyan szervezeti kultúra kialakításáról, amely biztosítja az elkötelezettséget a szervezeti célok és értékek iránt, valamint alkalmas az integritás érvényesítésének biztosítására,
- a költségvetési szerv vagyongazdálkodásába, használatába adott vagyon rendeltetészerű használatáról, az alapító okiratban megjelölt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról,
- a rendelkezésre álló előirányzatok célnak megfelelő felhasználásáról,
- a költségvetési szerv tevékenységében a hatékonyság, eredményesség és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséről,
- a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséről, azok teljességéről és hitelességéről,
- a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáról,
- az intézményi számviteli rendről,
- olyan rendszer bevezetéséről, amely megfelelő bizonyosságot nyújt az eljárások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan, biztosítja az elszámoltathatóságot, továbbá megfelel a hazai és közösségi szabályoknak,
- arról, hogy a vezetők a szervezet minden szintjén tisztában legyenek a kitűzött célokkal és az azok elérését segítő eszközökkel annak érdekében, hogy végre tudják hajtani a meghatározott feladatokat és értékelni tudják az elért eredményeket. E tevékenységről a vezetői beszámoltatás rendszerén keresztül folyamatos információval rendelkeztem, a tevékenységet folyamatosan értékeltem.

A vonatkozó jogszabályok belső kontrollrendszerre vonatkozó előírásainak az alábbiak szerint tettem eleget:

Kontrollkörnyezet:

Integrált kockázatkezelési rendszer:

Kontrolltevékenységek:

Információs és kommunikációs rendszer:

Nyomon követési rendszer (monitoring):

Kijelentem, hogy a benyújtott beszámolók a jogszabályi előírások szerint a valóságnak megfelelően, átláthatóan, teljes körűen és pontosan tükrözik a szóban forgó pénzügyi évre vonatkozó kiadásokat és bevételeket.

Az általam vezetett költségvetési szerv gazdasági vezetője eleget tett tárgyévben esedékes továbbképzési kötelezettségének a belső kontrollok témakörében:

igen-nem

Kelt: .....

P. H.

.....
.....
...
aláírás

B) Az A) pontban meghatározott nyilatkozatot az alábbiak miatt nem áll módomban megtenni:

Kelt: .....

P. H.

.....
.....
...
aláírás

[2. melléklet a 370/2011. \(XII. 31.\) Korm. rendelethez¹³¹](#)

[3. melléklet a 370/2011. \(XII. 31.\) Korm. rendelethez¹³²](#)

---

¹ Az I Fejezet megjelölést és címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 26. §-a iktatta be.

² Az 1. § (2) bekezdése a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 30. §-ával megállapított szöveg.

³ Az 1. § (2) bekezdés a) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 1. pontja szerint módosított szöveg.

⁴ Az 1. § (2) bekezdés c) pontját a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. § 1. pontja hatályon kívül helyezte.

⁵ Az 1. § (2) bekezdés d) pontja a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

[6](#) A 2. § a) pontja a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[7](#) A 2. § d) pontját a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés 1. pontja hatályon kívül helyezte.

[8](#) A 2. § h) pontját a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés 1. pontja hatályon kívül helyezte.

[9](#) A 2. § l) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 1. pontja szerint módosított szöveg.

[10](#) A 2. § m) pontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[11](#) A 2. § n) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 27. §-ával megállapított szöveg.

[12](#) A 2. § n) pont nb) alpontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § a) pontja szerint módosított szöveg.

[13](#) A 2. § n) pont nc) alpontját a 486/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 36. § a) pontja hatályon kívül helyezte.

[14](#) A 2. § n) pont nd) alpontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 17. § a) pontja szerint módosított szöveg.

[15](#) A 2. § r) pontja a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[16](#) A 2. § u) pontját újonnan a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése iktatta be.

[17](#) A II. Fejezet megjelölést és címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 28. §-a iktatta be.

[18](#) A 3. § b) pontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § b) pontja szerint módosított szöveg.

[19](#) Az 5. § (1) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 2. pontja, a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § c) pontja szerint módosított szöveg.

[20](#) A 6. § (1) bekezdés a) pontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § d) pontja szerint módosított szöveg.

[21](#) A 6. § (1) bekezdés c) pontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § e) pontja szerint módosított szöveg.

[22](#) A 6. § (1) bekezdés e) pontját a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése iktatta be.

[23](#) A 6. § (2) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[24](#) A 6. § (2a) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése iktatta be.

[25](#) A 6. § (4) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § g) pontja szerint módosított szöveg.

[26](#) A 6. § (4a) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése iktatta be.

[27](#) A 6. § (5) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

[28](#) A 6. § (6) bekezdését a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. §-a iktatta be.

[29](#) A 7. § (1) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § h) pontja szerint módosított szöveg.

[30](#) A 7. § (2) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-ával megállapított szöveg.

[31](#) A 7. § (3) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 4. §-a iktatta be.

[32](#) A 7. § (4) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 4. §-a iktatta be.

[33](#) A 7. § (3) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 4. §-a iktatta be.

[34](#) A 8. § (1) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § j) pontja szerint módosított szöveg.

[35](#) A 8. § (2) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 5. §-ával megállapított szöveg.

[36](#) A 9. § (1) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. §-ával megállapított szöveg.

[37](#) A 9. § (2) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § k) pontja szerint módosított szöveg.

[38](#) A 10. § a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § l) pontja szerint módosított szöveg.

[39](#) A 11. § (2) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §-ával megállapított szöveg.

[40](#) A 11. § (2a) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 6. §-a iktatta be.

[41](#) A 11. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. és 4. pontja szerint módosított szöveg.

[42](#) A 12. § (1) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. §-ával megállapított szöveg.

[43](#) A 12. § (2a) bekezdését a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 31. §-a iktatta be.

[44](#) A 12. § (3) bekezdése a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[45](#) A 13. § (1) bekezdése a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 10. § a) pontja, a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 5. pontja szerint módosított szöveg.

[46](#) A 13. § (3) bekezdése a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 5. pontja és 36. § (1) bekezdés 1. pontja szerint módosított szöveg.

[47](#) A 14. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 6. pontja szerint módosított szöveg.

[48](#) A 14. § (3) bekezdését a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 2. §-a iktatta be, szövege a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 1–2. pontja, a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 1. pontja szerint módosított szöveg.

[49](#) A III. Fejezet megjelölést és címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 29. §-a iktatta be.

[50](#) A 15. § a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 8. §-ával megállapított szöveg.

[51](#) A 16. § a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. §-ával megállapított szöveg.

[52](#) A 17. § (1) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 2. pontja szerint módosított szöveg.

[53](#) A 17. § (1a) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 8. §-a iktatta be, szövege a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 10. §-ával megállapított szöveg.

[54](#) A 20. § (1) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 11. §-ával megállapított szöveg.

[55](#) A 21. § (2) bekezdés a) pontja a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 16. § n) pontja szerint módosított szöveg.

[56](#) A 21. § (5) bekezdés a) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 8. pontja szerint módosított szöveg.

[57](#) A 21. § (5) bekezdés c) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 9. pontja szerint módosított szöveg.

[58](#) A 22. § (1) bekezdés e) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[59](#) A 11. alcím (23. §) a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 33. §-ával megállapított szöveg. Az alcím címe a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 10. pontja szerint módosított szöveg.

[60](#) A 23. § (1) bekezdés a) pontja a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[61](#) A 23. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 11. pontja szerint módosított szöveg.

[62](#) A 23. § (3) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 2. pontja szerint módosított szöveg.

[63](#) A 12. alcímet (24–24/A. §) a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. § 2. pontja hatályon kívül helyezte.

[64](#) A 24. §-t a 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 165. § a) pontja hatályon kívül helyezte. E módosító rendelet 263. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[65](#) A 24/A. §-t a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 7. §-a iktatta be.

[66](#) A 26. § e) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[67](#) A 26. § h) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 4. pontja, 35. § (2) bekezdés 5. pontja szerint módosított szöveg.

[68](#) A 29. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 13. pontja szerint módosított szöveg.

[69](#) A 29. § (3) bekezdése a 414/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[70](#) A 29. § (4) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 9. §-a iktatta be, szövege a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. §-ával megállapított szöveg.

[71](#) A 31. § (5) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 10. §-ával megállapított szöveg.

[72](#) A 31. § (6) bekezdése a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 10. §-ával megállapított szöveg.

[73](#) A 31. § (7) bekezdését a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 6. §-a iktatta be, szövege a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 7. pontja, a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 5. pontja, a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[74](#) A 32. § (2) bekezdése a 414/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (4) bekezdésével megállapított, a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 15. pontja, a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[75](#) A 32. § (3) bekezdése a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 8. §-ával megállapított szöveg.

[76](#) A 32. § (4) bekezdése a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 8. §-ával megállapított, a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 16. pontja szerint módosított szöveg.

[77](#) A 32. § (5) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 17. pontja szerint módosított szöveg.

[78](#) A 32. § (6) bekezdése a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 7. §-ával megállapított, a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 7. pontja, a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 6. pontja, a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[79](#) A 33. § (1) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 13. §-ával megállapított szöveg.

[80](#) A 33. § (2) bekezdés f) pontja a 414/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

[81](#) A 34. § (2) bekezdés a) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 4. pontja szerint módosított szöveg.

[82](#) A 35. § (8) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 11. §-a iktatta be, szövege a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. §-ával megállapított szöveg.

[83](#) A 37. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[84](#) A 38. § (2) bekezdés d) pontja a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 5. pontja szerint módosított szöveg.

[85](#) A 38. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 6. pontja szerint módosított szöveg.

[86](#) A 38. § (4) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (2) bekezdés 5. pontja szerint módosított szöveg.

[87](#) A 42. § (6) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. és 4. pontja szerint módosított szöveg.

[88](#) A 43. § (1) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[89](#) A 43. § (4) bekezdése a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 8. §-ával megállapított, a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 7. pontja szerint módosított szöveg.

[90](#) A 44. § (1) bekezdés b) pontja a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 12. §-ával megállapított szöveg.

[91](#) A 44. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[92](#) A 45. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[93](#) A 46. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 3. pontja szerint módosított szöveg.

[94](#) A 47. § (3) bekezdését a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 9. §-a iktatta be, szövege a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 8. pontja, a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 1–2. pontja szerint módosított szöveg.

[95](#) A 49. § (1a) bekezdését a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 13. §-a iktatta be.

[96](#) A 49. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 15. pontja szerint módosított szöveg.

[97](#) A 49. § (3) bekezdése a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[98](#) A 49. § (3a) bekezdését a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. §-ával megállapított szöveg.

[99](#) A 49. § (4) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. §-ával megállapított szöveg.

[100](#) A 49. § (5) bekezdése a 99/2015. (IV. 20.) Korm. rendelet 10. § b) pontja, a 95/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 7. § 2. pontja szerint módosított szöveg.

[101](#) Az 51. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 35. § 9. pontja szerint módosított szöveg.

[102](#) Az 51. § (1) bekezdés e) pontja a 414/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

[103](#) Az 51. § (2) bekezdése a 310/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 33. §-ával megállapított szöveg.

[104](#) A IV. Fejezet megjelölést és címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 31. §-a iktatta be.

[105](#) Az 52. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 20. pontja szerint módosított szöveg.

[106](#) Az 52. § (4) bekezdése a 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 628. §-ával megállapított szöveg.

[107](#) Az 52. § (5) bekezdését a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. § 3. pontja hatályon kívül helyezte.

[108](#) Az 52. § (6) bekezdése a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 6. pontja szerint módosított szöveg.

[109](#) Az 53. § a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 16. §-ával megállapított szöveg.

[110](#) Az 54. § a 414/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (10) bekezdésével megállapított, a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 22. pontja szerint módosított szöveg.

[111](#) Az 54/A. §-t a 497/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet 68. §-a iktatta be, szövege a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 32. §-ával megállapított szöveg.

[112](#) Az 54/B. §-t a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 34. §-a iktatta be.

[113](#) A 27. alcím címe a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 23. pontja szerint módosított szöveg.

[114](#) Az 55. § (1) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 23. és 24. pontja szerint módosított szöveg.

[115](#) Az 55. § (2) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 24. és 25. pontja szerint módosított szöveg.

[116](#) Az 55. § (3) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 27. és 28. pontja szerint módosított szöveg.

[117](#) Az 55. § (4) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 28. pontja szerint módosított szöveg.

[118](#) Az 55. § (5) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 24. és 28. pontja szerint módosított szöveg.

[119](#) Az 55. § (6) bekezdése a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 25. és 26. pontja szerint módosított szöveg.

[120](#) A 28. alcím címe a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § 29. pontja szerint módosított szöveg.

[121](#) Az 56. § (2) bekezdése a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[122](#) Az 56. § (6) bekezdése a 264/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[123](#) Az V. Fejezet megjelölést és címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 33. §-a iktatta be.

[124](#) A 29. alcím címét a 465/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 35. § (1) bekezdés 3. pontja hatályon kívül helyezte.

[125](#) Az 58. §-t a 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés 3. pontja hatályon kívül helyezte.

[126](#) A 60. §-t 497/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet 69. §-a iktatta be, szövege a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § 7. pontja szerint módosított szöveg.

[127](#) A 61–62. § a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[128](#) A 63. §-t a 187/2016. (VII. 13.) korm. rendelet 14. §-a iktatta be.

[129](#) A 64. §-t a 342/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet 17. §-a iktatta be.

[130](#) Az 1. melléklet a 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet 15. §-ával megállapított szöveg.

[131](#) A 2. melléklet a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

[132](#) A 3. melléklet a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján hatályát veszítette.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

[A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!](#)